

**NO HUMAN
BEING IS ILLEGAL**

Immigrazzjoni u
Protezzjoni
Umanitarja

Sean

Portelli

Reżoluzzjoni tal-Parlament
Nazzjonali taż-Żgħażaġh
2017

Nota Qasira

Din ir-reżoluzzjoni tal-Partit tal-Immigrazzjoni u Protezzjoni Umanitarja giet imfassla bl-intenzjoni li tkun ta' ġid għal dawk li huma vulnerabbli, u li huma fil-bżonn. Il-proposti tagħna huma miftuħin għad-diskussjoni, kif ukoll għal kull forma ta' kritika kostruttiva, bl-għan li l-proposti tagħna jittejbu u li jiġu meqjusin mill-mexxejja tar-Repubblika ta' Malta. L-għan ta' din ir-reżoluzzjoni, hi li nqajmu diskussjoni fuq dan is-sugġett kontroversjali għaliex nemmnu li tassew nistgħu naghmlu differenza fil-ħajja ta' individwi li għaddew minn dan il-martirju.

Taqsim tar- Reżoluzzjoni

Preambolu	3
Iċ-Ċentri tal-Immigrazzjoni	4
Protezzjoni Umanitarja u r-Residenza	5
Id-Drittijiet Umani	7
Il-Parteċipazzjoni Politika	9
L-Edukazzjoni, l-Lingwa u r-Religjon	10
Ix-Xogħol u l-Impjieg	12
Is-Sahħa	13
Awturi tar-Reżoluzzjoni	14

Preambolu

Niftakru li migrant huwa persuna li jimxi minn post għall-iehor sabiex issib kundizzjonijiet aħjar,

Infakkru lil-qarrej bid-differenza bejn migrant u refuġjat, bl-aħhari tkun persuna li kienet imġieghla biex titlaq minn pajjiża sabiex taħrab mill-gwerra, mill-persekuzzjoni, u mid-diżastri naturali,

Nirrikonoxxu d-differenza bejn refuġjat u bejn persuna li qed tfittex l-ażil, bl-aħhari tkun persuna li telqet mill-pajjiż tal-origini tagħha bhala refuġjat politiku, u li qed tfittex l-ażil f'pajjiż iehor,

Naċċettaw il-prinċipji inkorporati fl-istrumenti baġċi tan-Nazzjonijiet Magħquda li jikkonċernaw id-drittijiet umani, partikolarment, id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem,

Naċċettaw ukoll il-prinċipji u l-istandards stabbiliti fl-istrumenti rilevanti, partikolarment dawk tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali,

Konxji mill-għanijiet u mill-limitazzjonijiet infurzati mill-Unjoni Ewropea fuq l-Istati Membri tagħha permezz tar-Regolament Numru 604/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, magħruf ukoll bhala r-Regolament Numru Tlieta ta' Dublin,

Iċ-Ċentri tal-Immigrazzjoni

1. Tikkundanna l-istat ta' kif jinstabu ċ-Ċentri Miftuħa tal-Immigrazzjoni;
2. Tipproponi li fiċ-Ċentri Miftuħa tal-Immigrazzjoni ta' pajjiżna, l-immigranti u r-refuġjati jingħataw aċċess għal bżonnijiet bażiċi;
  - 2.1 Tfakkar li f'dan il-każ, il-bżonnijiet bażiċi jiehdu l-forma ta' kura medika, li wiehed jirrikjedi;
3. Thegġeġ lil-Gvern tar-Repubblika ta' Malta biex joffri tagħlim rigward kif wiehed ikun jista' jfittex impjieg, u kif wiehed ikun jista' jaħdem skont il-liġi;
  - 3.1 Tishoq illi dan it-tagħlim ikun iktar aċċessibli għall-immigranti u għar-refuġjati preżenti fiċ-Ċentri Miftuħa tal-Immigrazzjoni;
4. Tissuggerixxi li jsir tindif taċ-Ċentri Miftuħa tal-Immigrazzjoni;
  - 4.1 Tishoq illi l-preżenza ta' ċertu kumditajiet bażiċi u indafa jiġu meqjusa bħala forma ta' drittijiet;
  - 4.2 Tikkundanna kull forma ta' trattament ħażin mill-awtoritajiet;
  - 4.3 Tipproponi illi t-tali trattament ħażin ikun suġġet għall-multa jew għall-prigunerija, dejjem skont il-gravitá tas-sitwazzjoni;

Protezzjoni Umanitarja u r-Residenza

5. Thegġeġ illi jitnaqqas ir-riskju ta' deportazzjoni;
  - 5.1 Tissuġerixxi illi immigrant jew refuġjat li jinstab impjegat fi kwalunkwe settur ekonomiku, jitnaqqaslu r-riskju ta' deportazzjoni;
  - 5.2 Tissuġerixxi illi immigrant jew refuġjat residenti f'Malta għal sitt snin jew iktar, jitnaqqaslu r-riskju ta' deportazzjoni;
  - 5.3 Tissuġerixxi illi immigrant jew refuġjat b'kondotta nadifa, mingħajr l-ebda storja ta' kontravenzjoni, jitnaqqaslu r-riskju ta' deportazzjoni;
6. Tispera illi kunsiderazzjoni tingħata għat-tfal imwielda lil individwi li mhumiex ċittadini Maltin u li laqas huma ċittadini ta' Stati Membri tal-Unjoni Ewropea;
  - 6.1 Tfakkar illi tfal imwielda lill-immigranti jew lir-refuġjati ġewwa Malta, ma jkollom l-ebda forma ta' ċittadinanza;
  - 6.2 Tiproponi illi tfal imwielda lill-immigranti jew lir-refuġjati ġewwa Malta, jingħataw ċittadinanza Maltija, kif ukoll li jkollhom id-dritt illi jkunu residenti ġewwa Malta;
  - 6.3 Tfakkar illi fir rigward ta' ġenituri li huma immigranti jew refuġjati ġewwa Malta, huma jkollhom id-dritt għar-residenza ġewwa Malta jekk jaqblu mal-kriterji msemmija fil-klawsola numru erbgħa;
7. Tissuġgerixxi li l-minuri jigu assenjati gwardjan bil-kapaċità li jirrapreżentahom u li jipprovdihom b'assistenza għal żmien massimu ta' hamest ijiem;
8. Tiproponi li l-minuri jingħataw aċċess għall-edukazzjoni sakemm tiġi proċessata l-applikazzjoni tar-residenza tagħhom;

9. Tagħraf illi filwaqt li l-kriterji sabiex immigrant jakwista ċittadinanza Maltija huma żbilanċjati meta wieħed iqabbilhom ma Stati Membri oħrajn ġewwa l-Unjoni Ewropea;
  - 9.1 Issostni ukoll li jeżistu numru ta' kriterji li mhumiex aċċessibli mill publiku;
  - 9.2 Tissuggerixxi li dawn il-kriterji għandhom jingħataw aktar trasparenza sabiex immigranti u refuġjati jingħataw residenza b'mod aktar ġust;
  - 9.3 Tagħraf li hemm bżonn ta' kriterji ċari u pubbliċi li hemm bżonn jintlaħqu biex isiru elegibbli għan-naturalizzazzjoni;
  - 9.4 Tiskoraggixxi il-poter diskrezzjonali, u mingħajr xkiel tal-Ministru għandu jitnehħa biex nagħmel il-proċess iktar trasparenti u ġust;
  - 9.5 Tissuggerixxi wkoll li l-immigranti jingħataw it-taħriġ meħtieġ fir-rigward ta' dawn il-kriterji;
  - 9.6 Tifhem li r-rekwizit, li huwa hamsa u sebghin fil-mija, sabiex jgħaddu mill-korsijiet tal-integrazzjoni u l-lingwa huma pjuttost għoljin u b'hekk għandhom jiġu mnaqqsa;
  - 9.7 Tifhem ukoll li l-medda taż-żmien biex tgħaddi l-korsijiet huwa wisq qasir, speċjalment għall-ħaddiema f'impjieg full-time, u b'hekk għandu jiżdied;
10. Tifhem l-importanza tar-riunifikazzjoni tal-familja, u twessa d-definizzjoni tat-terminu *familja* biex tinkludi *l-imsieħba*;

Id-Drittijiet Umani

11. Taqbel illi immigrant jew refuġjat ikollu d-dritt illi jiehu l-każ tiegħu quddiem il-qrati tar-Repubblika ta' Malta;
  - 11.1 Tagħraf illi meta immigrant jew refuġjat jiehu l-każ tiegħu quddiem il-qrati tar-Repubblika ta' Malta ma jkollux dritt għall-appell għal kwistjonijiet relatati maċ-ċittadinanza;
  - 11.2 Thegġeg lil-Legislatur biex jiehu passi sabiex jipprovdi d-dritt għall-appell għad-deċiżjonijiet meħuda mill-qrati tar-Repubblika ta' Malta rigward każi relatati maċ-ċittadinanza;
12. Thegġeg lill-Gvern tar-Repubblika ta' Malta biex jagħmel referenza għad-dinjità tal-bniedem waqt li jikkunsidra d-drittijiet fundamentali tal-individwu meta jaħdem mal-immigranti u r-refuġjati;
13. Taqbel mal-white paper ippublikata mill-Ministeru għad-Djalogu Soċjali, Affarijiet tal-Konsumatur u Libertajiet Ċivili, fuq il-proposta għat-twaqqif ta' Kummissjoni għad-Drittijiet Umani u l-Ugwaljanza;
  - 13.1 Tipproponi li l-Kummissjoni għad-Drittijiet Umani u l-Ugwaljanza jkolla saħħa ta' infurzar, waqt li tkun miftuħa għal kulhadd;
  - 13.2 Tafferma li l-Kummissjoni għad-Drittijiet Umani u l-Ugwaljanza mhix se tkun sostitut għall-istituzzjonijiet u awtorijiet oħrajn;
  - 13.3 Tafferma mill-ġdid illi l-Kummissjoni għad-Drittijiet Umani u l-Ugwaljanza mhix se tindahal jew tiehu taħt il-mandat tagħha kwistjonijiet kurrenti tad-Drittijiet Umani li jaqgħu taħt istituzzjoni jew awtorità oħra;
14. Tipproponi li l-Kummissjoni għad-Drittijiet Umani u l-Ugwaljanza taġixxi bhala medjatur bejn l-Eżekuttiv u bejn Għaqdiet mhux Governattivi;

- 14.1 Tirakkomanda li l-istess Kummissjoni tikkonsulta ma diversi Għaqdiet mhux Governattivi qabel ma tipproponi ċertu leġislazzjoni, jew qabel ma jinħareġ Abozz ta' Liġi;
15. Tikkunsidra li l-Kummissjoni taħdem bħala għassiesa sabiex tara li ċertu standards internazzjonali ta' drittijiet umani qedghin jiġu sodisfatti;
16. Tikkundanna l-abbuż iffaccjat mill-immigranti u mir-refuġjati, mill-awtoritajiet responsabbli għall-infurzar tal-liġi;
17. Tipproponi illi l-Kummissjoni għad-Drittijiet Umani u l-Ugwaljanza tissalvagwardja kontra t-tali abbuż u tinvestiga l-ilmenti magħmulin kontra t-tali awtoritá;

II-Parteċipazzjoni Politika

18. Tagħraf illi l-parteċipazzjoni politika hija mod demokratiku ta' kif immigrant jew rufġjat jista jhossu li jagħmel parti mis-soċjetá Maltija;
  - 18.1 Tinkoraggixxi li immigrant illi jaħdem ġewwa Malta u li jhallas il-kontribuzzjonijiet neċessarji skont il-liġi tar-Repubblika ta' Malta, għandu jingħata l-opportunitá li jsemma' leħnu;
  - 18.2 Tipproponi illi din tiġi implimentanta bit-twaqqif ta' diversi għaqdiet li jsemmgħu l-lehen tal-immigranti ġewwa l-gzejjer Maltin;

L-Edukazzjoni, il-Lingwa, u r-Religjon

19. Tfakkur illi l-ksenofobija hija problema serja kemm għewa Malta, kif ukoll għewa l-Ewropa;
  - 19.1 Tiżhoq li hija importanti li l-problema tiġi indirizzata mill-għeruw tagħha;
  - 19.2 Tipproponi li programm edukattiv jiġi mfassal sabiex jiġu mgħallma valuri differenti minn pajjiżi differenti, għax l-għarfien jista' jwassal għat-tolleranza;
20. Tispera illi jkun hemm opportunitajiet ta' xogħol ugwali kemm għall-immigranti, kif ukoll għar-refuġjati;
  - 20.1 Tipproponi programmi edukattivi li jipprovdu taħriġ f'diversi ħiliet, minn setturi sekondarji, u minn setturi terzjarji;
21. Tispera illi l-iskejjel ikunu l-ewwel opportunità sabiex it-tfal iħossuhom sikuri soċjalment, u sabiex jitgħallmu l-lingwa, u l-kultura;
  - 21.1 Titlob illi t-tfal refuġjati jkomplu mal-klassijiet b'mod regolari, pero dan iseħħ billi jingħataw għajjnuna, partikolarment f'xi suġġetti fejn tinstab li hemm diffikultá għalihom biex ilaħħqu mal-bqija tal-istudenti;
  - 21.2 Tipproponi illi t-tfal refuġjati jitpogġew qrib studenti Maltin, halli, per eżempju daww li jiġu minn pajjiżi b'lingwi Semitiċi jaqbd u l-Malti malajr;
  - 21.3 Tissuġġerixxi illi jitwaqqaf programm fejn studenti Maltin jistgħu jabbonaw lilhom infushom biex jgħinuhom;
22. Titlob illi tfal li mhumiex Kattoliċi jkollhom l-għażla li ma jipparteċipawx fl-lezzjonijiet tar-religjon Kattolika, pero ma jingħatawx tagħlim fuq religjonijiet oħra;

- 22.1 Tispera illi jiġu rrispettati t-tradizzjonijiet kulturali u reliġjużi ta' kull student, infatti jkun hemm apprezzament kulturali anke fost il-Maltin;
23. Thegġeg illi jkun hemm taħriġ għall-ghalliema sabiex ikun hemm apprezzament kulturali u biex tonqos id-diskriminazzjoni;
24. Tipproponi illi jingħataw xogħolijiet mal-ewwel, f'forma ta' internships, sabiex jitgħallmu huma u jaħdmu, waqt li jiġu provduti bi klassijiet qosra ftit drabi;
25. Tipproponi li ssir integrazzjoni fil-lingwa billi jkun hemm korsijiet tal-Ingliż, kif ukoll tal-Malti, finanzjata mill-Gvern;
26. Taqbel illi kull applikant għall-protezzjoni internazzjonali għandu jkollu aċċess għal edukazzjoni u taħriġ li jingħataw mill-istat f'Malta;
27. Tipproponi li l-ghalliema għandhom ikunu infurmati sabiex ikollhom biżżejjed taħriġ biex it-tgħalim ġewwa l-klassi ikun iktar inklussiv, u biex il-materjal offrut mill-ghalliema ma jkunx offensiv lejn ċertu kulturi u reliġjonijiet;
28. Tifhem illi l-istudenti għandhom ikollhom taħriġ dwar kulturi, lingwi u reliġjonijiet differenti, biex ikunu aktar infurmati u inklussivi;
29. Tiżhoq li l-integrazzjoni isehh bl-isforz tal-barranin, u mhux biss tal-Maltin, b'hekk twiddeb li l-immigranti u r-refuġjati għandhom jitgħallmu l-Malti b'mod obligatorju, u fl-istess hin għandu jsir tgħarif dwar ir-reliġjonijiet differenti f'pajjiżna u dwar il-kultura' Maltija;

Ix-Xogħol u l-Impjieġ

30. Tagħraf li l-immigranti u r-refuġjati f'Malta jsibu diffikulta sabiex isibu x-xogħol;
31. Tissuġerixxi li l-permess għall-ħidma jiġi approvat flimkien mal-permess għar-residenza;
32. Tissuġerixxi wkoll li l-immigrant innifsu għandu japplika għall-permess tal-ħidma minn jgħeddu sabiex jitnaqqas kull tip ta' ostaklu li jista' jżomm lil min iħaddem sabiex jikkunsidra l-applikazzjoni tal-immigrant, b'hekk kemm residenti Maltin, kif ukoll l-immigranti jkunu suġġeti għal kundizzjonijiet ugwali;
33. Tipproponi li l-ħaddiem għandu jkollu aċċess ugwali għall-benefiċċji bħal ċittadini Maltin;
  - 33.1 Taqbel illi t-taxxi u l-kontribuzzjonijiet legali meħtieġa għandhom jiġu mħallsa;
34. Tissuġerixxi li tinholq sistemá fejn immigrant jew refuġjat b'ċertifikati akkademiċi akwistati f'pajjiżi barra mill-Unjoni Ewropea jkollu ċ-ċans li jiġu rikonoxxuti;
35. Tiżhoq li l-immigranti jew r-refuġjati li jeħtieġu xi forma ta' edukazzjoni għandom jingħataw l-għajnuna meħtieġa mingħand il-Gvern Malti;
36. Tfakkar illi f'Malta l-ebda immigrant jew refuġjat m' għandu dritt li jingħata pensjoni, irrelevanti mix-xogħol li ħadem matul ir-residenza tiegħu fil-pajjiż;
  - 36.1 Tissuġerixxi li tiġi introdotta l-għotja ta' pensjoni għall-immigranti u refuġjati li huma eliġibli biex jaħdmu f'Malta u li jkunu ħalsu l-kontribuzzjonijiet u t-taxxi meħtieġa skont il-liġi ta' Malta;

Is-Sahha

37. Tagħraf li l-immigranti u r-refuġjati huma intitolati għall-kura medika;
  - 37.1 Tfakkar li f'dan ir-rigward, id-drittijiet tal-immigranti mhumiex ċari, u b'hekk hemm bżonn tibdil fil-politika tas-sahha nazzjonali;
  - 37.2 Tipproponi li d-drittijiet tas-sahha tal-immigranti jinghataw l-importanza dovuta, u li jkunu legalment formalizzati;
  - 37.3 Tenfasizza l-importanza ta' servizzi tas-sahha speċjalizzata li hemm bżonn jigu offruti għall-vittmi tat-tortura u t-trauma;
  - 37.3 Tingħata l-importanza tal-medjaturi kulturali mharrġa u jintużaw b'mod kostanti fl-oqsma diversi tas-sahha;
38. Tfakkar illi filwaqt li kull tip ta' migrant huwa intitolat għal kura f'każ ta' emerġenza, ma jeżistux dokumenti li juru x'inhom emerġenza;
  - 38.1 Tissuġerixxi li jinholoq dokument li jispeċifika l-każijiet ta' emerġenza, u fejn l-immigrant għandu aċċess għal kura medika;
38. Tipproponi programm ta' għajjnuna psikoloġika għal persuna minuri li qed tfittex l-ażil, fi skejjel tal-gvern, partikolarment fejn ikunu qed jattendu numru kbir ta' barranin.

Awturi tar-Reżoluzzjoni

Giuseppe Attard

Jeremy Cardona

Sean Portelli

Matthew Seychell

Clare Vella

Katrin Busuttil

Simon Caruana

Emma Sammut

Céline Talbot

Manuel Zarb

Elaine Cachia

Patrick Farrugia

Matthew Scerri

Clint Vassallo